

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ЖУРНАЛІСТИКИ
КАФЕДРА ЖУРНАЛІСТИКИ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету журналістики

В. В. Костюк

« _____ » 2018

Спеціалізація. Інтернет-журналістика. Веб-сайт як інтернет-ЗМІ

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

підготовки бакалавра

спеціальності 061 – журналістика

освітньо-професійна програма – журналістика

Укладач – доцент, кандидат наук із соціальних комунікацій Чабаненко М. В.

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри журналістики

Протокол № 1 від “30” серпня 2018 р.
В. о. завідувача кафедри журналістики

Ю. В. Любченко

Ухвалено науково-методичною радою
факультету журналістики

Протокол № 1 від “30” серпня 2018 р.
Голова науково-методичної ради
факультету журналістики

Н. В. Романюк

2018 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрямок підготовки, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 5	Галузь знань 06 - журналістика	Вибір студента	
Розділів – 2	Спеціальність 061 – журналістика	Цикл професійної підготовки	
Загальна кількість годин - 150		Рік підготовки:	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи студента – 6,5	Освітньо-професійна програма «Журналістика»	3 -й	-
		Лекції	
		-	-
		Практичні	
		56 год.	-
	Рівень вищої освіти: бакалаврський	Самостійна робота	
		94 год.	-
		Вид підсумкового контролю: екзамен	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета дисципліни «Веб-сайт як інтернет-ЗМІ» – надати студентам якомога повніше уявлення про те, як влаштований і завдяки яким механізмам працює типовий ЗМІ в Інтернеті; сприяти розумінню специфіки підготовки текстових повідомлень і фотоілюстрацій для інтернет-видання; забезпечити можливість оволодіння навичками самостійної публікації на сайті власних журналістських матеріалів, професійно адаптованих до медіа-середовища Інтернету; забезпечити напрацювання професійних прийомів керування веб-сайтом інтернет-ЗМІ, зокрема спрямованих на роботу з аудиторією.

Основні завдання вивчення дисципліни «Веб-сайт як інтернет-ЗМІ»: ознайомити з особливостями професійної діяльності журналіста в інформаційному просторі Інтернету, а також із типовими проблемами, які супроводжують роботу інтернет-ЗМІ та шляхами їх усунення; навчити створювати найпростіший контент для інтернет-ЗМІ та самостійно публікувати текстові матеріали та фото на сайті; розкрити шляхи заснування, налагодження і забезпечення успішного функціонування інтернет-видання, навчити способам ефективного спілкування редакції з аудиторією за допомогою інтерактивності.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- визначення основних понять і термінів, які стосуються роботи веб-сайту;

- жанри текстових повідомлень для Інтернету і правила створення відповідних матеріалів;
- прийоми щодо збагачення текстів гіперлінками;
- принципи підготовки і способи публікації фотоповідомлень для Інтернету;
- способи заверстування текстових матеріалів із фотоілюстраціями;
- шляхи заснування веб-сайту; принципи співпраці з хостинг-провайдерами;
- основні системи управління контентом і прийоми щодо їх інсталяції;
- влаштування панелі управління сайтом: основні модулі і плагіни, необхідні для структурування інформації;
- прийоми щодо створення рубрикації на сайті;

вміти:

- готувати текстові повідомлення для Інтернету в інформаційних, аналітичних і художньо-публіцистичних жанрах за всіма правилами;
- застосовувати прийоми щодо збагачення текстів гіперлінками;
- готувати і публікувати фотоповідомлення для Інтернету;
- заверстувати текстові матеріали разом із фотоілюстраціями на сайті;
- обирати хостинг-провайдера, орієнтуючись в умовах хостингу;
- інсталювати необхідну систему управління контентом;
- створювати і встановлювати власний дизайн для сайту;
- адмініструвати сайт за допомогою панелі управління сайтом: шукати і встановлювати основні модулі і плагіни на сайті інтернет-видання;
- створювати рубрикацію на сайті.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні досягти таких **компетентностей**:

- здатність до пошуку, обробки та аналізу інформації з різних джерел; навички використання інформаційних і комунікаційних технологій;
- здатність працювати автономно, діяти соціально відповідально та свідомо;
- здатність організовувати і проводити професійну діяльність у сфері соціальних комунікацій;
- здатність створювати інформаційний продукт і формувати медіа-контент;
- здатність ефективно просувати створений медійний продукт;
- вміння створювати репортажі, а саме: готувати та аналізувати матеріали для створення репортажів, зводити оброблений інформаційний матеріал в репортаж;
- вміння розвивати й підтримувати на якісному рівні журналістську діяльність, зокрема, сприяти креативності й інноваційності в журналістиці.

Міждисциплінарні зв'язки. Курс «Веб-сайт як інтернет-ЗМІ» логічно продовжує курс «Інтернет-журналістика» і готує студентів до сприйняття дисциплін «Мультимедійність в інтернет-журналістиці», «Новітні медіа», які будуть викладатись пізніше.

3. Програма навчальної дисципліни

Розділ 1. Підготовка текстових матеріалів для інтернет-видань

Тема 1. Вплив трансформації текстової культури в Інтернеті на журналістику.

Наслідки поширення аматорського журналізму в Інтернеті та практики використання соціальних мереж як джерел інформації. Проблема відсутності офіційного статусу ЗМІ в інтернет-видань. Проблема вирізнення справжньої журналістики в Інтернеті. Вплив на журналістику блогерства. Явище примітивізації новин на сторінках сучасних інтернет-видань. Низька якість інтернет-публікацій неновинного характеру. Традиційні незмінні ознаки якісного журналістського матеріалу в контексті інформаційного простору Павутини. Створення власної категорії і рубрики з портретом на платформі Joomla!, найпростіші прийоми роботи з текстовим редактором в панелі управління веб-сайту – публікація тексту з гіпертекстовими посиланнями і цитатами у візуальному режимі та із застосуванням кодів гіпертекстової розмітки HTML. Створення абзаців, виділень у тексті, застосування передбаченого стилем шаблону форматування. Написання власного тексту з авторською позицією у блоговому стилі, його адаптація до Інтернету (фрагментація, оснащення гіперлінками, створення міток, інтернетного заголовкового комплексу, написання тизеру). Правило ВВС «один факт – один абзац». Нагадування наприкінці тексту як типовий прийом новинної інтернет-журналістики. Робота з ілюстраціями до текстових повідомлень: підбір фотозображень та їх опрацювання у графічному редакторі Adobe PhotoShop; визначення правильних розмірів зображення, обрізка фото; завантаження зображення через менеджер картинок; вибір вирівнювання, створення підпису під знімком, створення ефекту клікабельності фотозображення.

Тема 2. Розміщення в Інтернеті якісних журналістських текстів інформаційного, аналітичного та художньо-публіцистичного спрямування

Написання та опублікування на веб-сайті, що працює на платформі Joomla!, журналістських матеріалів всіх жанрових спрямувань. Створення передруків, переписаних новин, дайджестів новин, оглядів новин, онлайн-репортажів. Правильне оформлення вказівок на джерела. Застосування інструментів Google та інших для пошуку необхідної інформації. Створення аналітичних статей і есе для інтернет-видань, користування інструментами журналістики даних. Створення рецензій, нарисів, замальовок за класичними стандартами й адаптація таких матеріалів до Інтернету. Робота з сатирично-гумористичними жанрами з використанням мультимедійних можливостей. Тренування в складанні заголовків, підзаголовків, суб-підзаголовків, тизерів, фрагментації тексту, створенні гіперпосилань. Робота з мітками, тегами і ключовими словами, оптимізація контенту інтернет-ЗМІ для пошукових

машин. Анонсування актуальних повідомлень за допомогою слайдера на головній сторінці веб-сайту.

Розділ 2. Веб-сайт – технічна основа для інтернет-ЗМІ

Тема 3. Заснування нового інтернет-видання. Налагодження роботи його веб-сайту

Стартап, перші кроки: створення робочої концепції інтернет-видання. Створення макету майбутнього веб-сайту на основі типової модульної сітки. Створення карти веб-сайту, планування рубрикації. Шляхи заснування веб-сайту під інтернет-видання. Безкоштовні хостинги: різновиди, умови, переваги і недоліки. Звичайний алгоритм створення сайту. Поняття «сервер», «дата-центр», «хостинг». Реєстрація доменного імені та вибір хостингу. Типовий асортимент послуг від хостинг-провайдера. Створення бази даних під новий веб-сайт, інсталяція системи управління контентом (WordPress, Joomla!, Drupal та ін.). Користування FTP-клієнтами, робота з кореневою декою веб-сайту. Первинний інтерфейс нового веб-сайту. Фірмові шаблони CMS. Створення і розміщення логотипу інтернет-ЗМІ. Встановлення власного дизайну сайту. Робота з комп'ютерною програмою «Artisteer». Завантаження на сайт і встановлення окремих блоків під різні модулі. Встановлення і налаштування плагінів, компонентів та інших розширень, робота з готовими скриптами. Прийоми роботи з менеджером розширень. Додавання на сайт лічильників, вивчення статистики відвідувань.

Тема 4. Організація інформаційного простору на сайті інтернет-видання

Призначення та можливості кожного розділу CMS Joomla!, менеджерів статей, категорій, медіа-галереї, меню, користувачів, модулів, розширень, мов, шаблонів», «Мій обліковий запис» тощо. Налаштування загальної конфігурації сайту за всіма параметрами. Робота з користувачами сайту, їх категоріями і дозволами. Прийоми оновлення програмного забезпечення веб-сайту. Українізація системи. Знищення застарілого кешу. Забезпечення інформаційної безпеки інтернет-ресурсу, зокрема встановлення капчі на модуль реєстрації. Робота з інтерактивним спілкуванням, довантаження розширень для чатів, форумів, коментарів, голосування, опитувань, зв'язку із соціальними мережами; їх налагодження. Привернення уваги аудиторії до власних публікацій на сайті за допомогою використання сучасних віджетів соцмереж, а також застосування відповідних додатків для пристроїв на системі управління Android. Прийоми організації спілкування між користувачами сайту з метою пожвавлення відвідуваності.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви тематичних розділів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усь ого	у тому числі					усь о го	у тому числі				
		л	с/п	лаб.	сам.роб.	інд. завд.		л	с/п	лаб.	сам.роб.	інд. завд.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11		
Розділ 1. Підготовка текстових матеріалів для інтернет-видань												
Тема 1. Вплив трансформації текстової культури в Інтернеті на журналістику	36		12		14	10						
Тема 2. Розміщення в Інтернеті якісних журналістських текстів інформаційного, аналітичного та художньо-публіцистичного спрямування	38		14		10	14						
Разом за розділом 1	74		26			48						
Розділ 2. Веб-сайт – технічна основа для інтернет-ЗМІ												
Тема 3. Заснування нового інтернет-видання. Налагодження роботи його веб-сайту	40		16		14	10						
Тема 4. Організація інформаційного простору на сайті інтернет-видання	36		14		12	10						
Разом за розділом 2	76		30			46						
Усього годин	150		56			94						

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Вплив трансформації текстової культури в Інтернеті на журналістику	12

2	Розміщення в Інтернеті якісних журналістських текстів інформаційного, аналітичного та художньо-публіцистичного спрямування	14
3	Заснування нового інтернет-видання. Налагодження роботи його веб-сайту	16
4	Організація інформаційного простору на сайті інтернет-видання	14
Разом		56

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Вплив трансформації текстової культури в Інтернеті на журналістику	24
2	Розміщення в Інтернеті якісних журналістських текстів інформаційного, аналітичного та художньо-публіцистичного спрямування	24
3	Заснування нового інтернет-видання. Налагодження роботи його веб-сайту	24
4	Організація інформаційного простору на сайті інтернет-видання	22
Разом		94

Індивідуальне завдання

Підготувати і принести на екзамен тези для студентської наукової статті, що має стосуватися будь-якого аспекту інтернет-журналістики (тему узгодити з викладачем), містити власне дослідження. Обсяг – близько 5 сторінок тексту, надрукованого в програмі Word 14 кеглем із міжрядковим інтервалом 1, 5; абзацний відступ – 1,25, поля – всі по 2 см. Тези мають містити такі складники: формулювання наукової проблеми, огляд робіт, мета, завдання, опис результатів, висновки, список літератури.

7. Види контролю і система накопичення балів

№ з/п	Вид контрольного заходу	Кількість контрольних заходів	Кількість балів за один контрольний захід (максимально)	Загальна кількість балів
1	Поточний контроль – перевірка аудиторних і домашніх завдань за темами: - 1 розділу - 2 розділу	12	2	46
		11	2	
2	Самостійне проходження тесту: - за матеріалом 1-3 тем - за матеріалом 4-5 тем	1	2	4
		1	2	
3	Контрольне тестування: - після вивчення 1 розділу - після вивчення 2 розділу	1	5	10
		1	5	

4	Підсумковий контроль:			
	- індивідуальне завдання	1	20	
	- екзамен	1	20	40
Всього				100

Критерії оцінювання

1. Для поточного контролю:

0,5 бала – завдання виконане, але неправильно, що є очевидним наслідком того, що студент погано володіє матеріалом.

1 бал – завдання виконане не зовсім правильно, що є очевидним наслідком недостатнього знання матеріалу.

1,5 бала – завдання виконане більш-менш правильно, були допущені дрібні похибки (не дуже грамотна мова, логічні помилки, неточності тощо).

2 бали – завдання виконане правильно, з розумінням і дотриманням усіх вимог; мова грамотна, мислення логічне, добре знання матеріалу.

2. Для перевірки самостійного тестування:

0,5 бала – студентом вдалося дати правильні відповіді, не шукаючи підказок, менше, ніж на половину запитань.

1 бал – половину відповідей студентом вдалося дати правильно, не шукаючи підказок.

1,5 балів – більше половини відповідей студентом вдалося дати правильно, спираючись при цьому лише на власні знання.

2 бали – всі відповіді студентом вдалося дати правильно, не звертаючись до конспекту чи книг.

3. Для перевірки контрольного тестування:

Тест складається з 5 запитань. Якщо на всі запитання дані правильні відповіді, студент отримує *5 балів*. Якщо менше правильних відповідей, студент отримує відповідно від *4 до 1 бала (або 0)*.

4. Для перевірки самостійної роботи:

0,2-0,3 бала – завдання виконане, але неправильно, що є очевидним наслідком того, що студент погано володіє матеріалом.

0,4-0,6 бала – завдання виконане не зовсім правильно, що є очевидним наслідком недостатнього знання матеріалу.

0,7-0,9 бала – завдання виконане більш-менш правильно, були допущені дрібні похибки (не дуже грамотна мова, логічні помилки, неточності тощо).

1 бал – завдання виконане правильно, з розумінням і дотриманням усіх вимог; мова грамотна, мислення логічне, добре знання матеріалу.

5. Для перевірки індивідуального завдання:

5 балів – стаття надто мала за обсягом, слабка, неактуальна, неправильно структурована, вимагає значного допрацювання.

10 балів – стаття актуальна, написана непогано, але бажано зробити її чіткішою, розширити, збільшити обсяг.

15 балів – загалом стаття написана гарно, але вимагає незначного допрацювання.

20 балів – стаття написана грамотно і з дотриманням усіх вимог, годиться для публікації в науковому збірнику.

6. Оцінювання екзаменаційної відповіді:

5 балів – лише одне екзаменаційне питання висвітлене, причому слабка.

10 балів – обидва екзаменаційних питання висвітлені, але слабка, або одне висвітлене нормально, а відповіді на друге студент не знає зовсім.

15 балів – одне екзаменаційне питання висвітлено гарно, інше – слабка.

20 балів – обидва екзаменаційних питання висвітлені максимально повно.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов'язковим повторним курсом)		

8. Рекомендована література

Основна:

1. Інтернет-СМІ: теорія і практика : учеб. пособ. для студ. вузов / под. ред. М. М. Лукиной. Москва : Аспект Пресс, 2010. 348 с.
2. Калмыков А. А., Коханова Л. А. Інтернет-журналістика : учеб. пособ. для студентів вузов, обуч. по спец. 021400 «Журналістика». – Москва : ЮНИТИ-ДАНА, 2005. 383 с.
3. Крейг Р. Інтернет-журналістика: робота журналіста і редактора у нових ЗМІ. Київ : Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2007. 324 с.
4. Потятиник Б. В. Інтернет-журналістика : навч. посіб. Львів : ПАІС, 2010. 246 с.
5. Рауе П.-Й., Шнайдер В. Новий посібник з журналістики та онлайн-журналістики / пер. з нім. В. Климченко ; за заг. ред. В. Іванова. Київ : Центр Вільної Преси, Академія Української Преси, 2014. 358 с.
6. Чабаненко М. В. Робота журналіста в інтернет-ЗМІ : навч. посіб. ЗНУ, 2012. 120 с.

Додаткова:

1. Амзин А. Новостная интернет-журналістика. Москва : Аспект Пресс, 2011. 144 с.
2. Бернерс-Лі Т. Заснування Павутини: з чого починалася і до чого прийде Всесвітня мережа / пер. з англ. А. Іщенко. Київ : Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2007. 207 с.
3. Гол Дж. Онлайн-журналістика / пер. з англ. Київ : К.І.С., 2005. 344 с.
4. Кастельс М. Галактика Інтернет: розмишлення об Інтернеті, бізнесі і обществі / пер. с англ. А. Матвеева ; под ред. В. Харитонові. Екатеринбург : У-Фактория (при участі Гуманітарного ун-та), 2004. 328 с. (Серія «Академічний бестселлер»).
5. Лукина М. М., Фомичева И. Д. СМІ в просторі Інтернету : учеб. пособ. Москва : Факультет журналістики МГУ ім. М. В. Ломоносова, 2005. 87 с.
6. Мережева журналістика: спеціалізовані курси : навч. посіб. / Н. Габор та ін. Львів : Вид-во ЛНУ ім. І. Франка, 2015. 136 с.

4. Кастельс М. Галактика Интернет : Размышления об Интернете, бизнесе и обществе / Пер. с англ. А. Матвеева под ред. В. Харитоновой. – Екатеринбург : У-Фактория (при участии Гуманитарного ун-та), 2004. – 328 с. – (Серия «Академический бестселлер»).
5. Мережева журналістика : спеціалізовані курси: навч. посіб. / колектив авторів кафедри нових медій Львівського національного університету / Н. Габор, Ю. Залізник, С. Жаб'юк, Ю. Лавриш, Ю. Луць, І. Марушкіна, А. Палійчук, Б. Потятиник, О. Щур. – Львів : Вид-во ЛНУ ім. І. Франка, 2015. – 136 с.
6. СМИ в пространстве Интернета : учеб. пособ. / [авт. текста М. М. Лукина, И. Д. Фомичева]. – М. : Факультет журналистики МГУ им. М. В. Ломоносова, 2005. – 87 с.
7. Социология интернет-СМИ : учеб. пособ. / [авт. текста И. Д. Фомичёва]. – М. : Факультет журналистики МГУ им. М. В. Ломоносова, 2005. – 79 с.
8. Ходаков В. Є. Вступ до комп'ютерних наук : Навч. посіб. / Ходаков В. Є., Пилипенко Н. В., Соколова Н. А. – К. : Центр навчальної літератури, 2005. – 496 с.

Інформаційні ресурси

1. Алексеев К. Как написать идеальный пост [Электронный ресурс] / К. Алексеев. – Режим доступа : https://te-st.ru/2014/06/09/ideal-blog-post/?utm_content=bufferd4413&utm_medium=social&utm_source=facebook.com&utm_campaign=buffer.
2. Вейлер К. Сетевые СМИ – другая журналистика? [Электронный ресурс] / К. Вейлер, Р. И. Маурер // Медиаспрут : [сайт]. – Режим доступа : <http://www.mediasprut.ru/jour/theorie/online/webjour.shtml>.
3. Горный Е. Интернет для журналистов [Электронный ресурс] / Евгений Горный // Русский журнал : [сайт]. – Режим доступа : <http://old.russ.ru/netcult/99-05-27/gomy.htm>.
4. Джаилс Б. Журналистика в эпоху «Всемирной паутины» [Электронный ресурс] / Боб Джаилс ; [пер. с англ.] // Библиотека журналиста : [сайт]. – Режим доступа : <http://journalism.narod.ru/internet/0001.html>.
5. Как новые медиа изменили журналистику 2012-2016 [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://newmedia2016.digital-books.ru/>.
6. Корнев М. Как изменилось понятие «журналистика» в современном цифровом пространстве? [Электронный ресурс] / М. Корнев. – Режим доступа : <http://mediatoolbox.ru/blog/kak-izmenilos-ponyatie-zhumalistika-v-sovremennom-tsifrovom-prostranstve/>.
7. Корнев М. Как стать суперпрофессионалом в журналистике: 5 направлений для развития [Электронный ресурс] / М. Корнев. – Режим доступа : <http://mediatoolbox.ru/blog/kak-stat-superprofessionalom-v-zhumalistike-5-napravleniy-dlya-razvitiya/>.
8. Корнев М. 10 трендов новых медиа в 2016 году [Электронный ресурс] / М. Корнев, В. Пуля. – Режим доступа : <http://mediatoolbox.ru/trends2016/>.
9. Ларот Т. Как будет развиваться журналистика в ближайшем будущем : прогноз от института Reuters [Электронный ресурс] / Т. Ларот. – Режим доступа : <http://mediatoolbox.ru/blog/kak-budet-razvivatsya-zhumalistika-v-blizhayshem-budushhem-prognoz-ot-instituta-reuters/>.
10. Левін П. Профі в епоху digital. 10 основних навичок сучасного журналіста [Електронний ресурс] / П. Левін ; [пер. з англ. М. Семенишин]. – Режим доступу : <http://medialab.online/news/profi-v-epohu-digital-10-osnovny-h-navy-chok-suchasnogo-zhurnalista/>.
11. Машкова С. Г. Интернет-журналистика : учеб. пособ. [Электронный ресурс] / С. Г. Машкова. – Тамбов : Изд-во Тамб. гос. техн. ун-та, 2006. – 80 с. – Режим доступа : http://window.edu.ru/window_catalog/files/r38655/mashkova.pdf.
12. Скрупник Р. 8 обязательных навыков для журналистов в 2016 [Электронный ресурс] / Р. Скрупник. – Режим доступа : <http://www.cossa.ru/152/125697/>.

Погоджено з навчальним відділом

Світлана О.В.

« 03 » вересня 2018.